

REDRESS

Ending torture, seeking justice for survivors

КВІТЕНЬ 2026

JUST REPARATION

У зміцненні спільноти
практики щодо компенсацій
шляхом обміну актуальними
подіями в цій сфері

Just Reparation — це регулярний огляд новин про відшкодування, який підбирає юридична команда REDRESS.

Це видання висвітлює ключові події у сфері репарацій, зокрема заходи уряду Великої Британії для використання коштів з продажу Chelsea на підтримку жертв війни в Україні; запуск програми житлової допомоги жертвам апартеїду в Південній Африці; репарації, рекомендовані Комітетом з ліквідації дискримінації жінок у справі про зґвалтування дитини в Камбоджі; а також резолюцію, прийняту Генеральною Асамблеєю ООН, яка стосується репаративного правосуддя за поневолення африканців.

У виданні також представлені думки Дебори Ньюкабі з Equality Now Kenya та керівного комітету Робочої групи з впровадження рішень, прийнятих Африканською комісією з прав людини та людей для жертв сексуального насильства, пов'язаного з конфліктами (CRSV).

Якщо ви бажаєте написати коротку статтю для розділу *Community Corner*, або якщо ваша організація проводить захід, яким ви хотіли б поділитися з нашими читачами або в наших соціальних мережах, будь ласка, зв'яжіться з нашим юридичним офіцером Александро за номером alejandro@redress.org.

[надайте нам відгук](#)

ВАЖЛИВІ НОВИНИ

ВЕЛИКА БРИТАНІЯ / УКРАЇНА

Велика Британія рухається до судового позову проти Абрамовича щодо заморожених коштів продажу Chelsea

17 березня 2026 року було оголошено, що уряд Великої Британії готує можливі судові позови проти Романа Абрамовича на тлі триваючих розбіжностей щодо умов звільнення £2,5 мільярда від продажу футбольного клубу «Челсі». Представники уряду заявили, що готові довести справу до суду, щоб забезпечити виділення коштів і надання коштів для підтримки жертв війни в Україні.

[Абрамович продав клуб у 2022](#) році під тиском уряду Великої Британії після вторгнення Росії в Україну. Продаж було санкціоновано за умови, що виручені кошти будуть використані на користь жертв війни. Однак кошти залишаються замороженими на банківському рахунку у Великій Британії, що належить Абрамовичу, і за останні чотири роки досягнуто обмеженого прогресу, щоб забезпечити їх спрямування на репаративні цілі.

Хоча перспектива юридичних позовів була сприйнята громадянським суспільством, затримки у звільненні та використанні коштів мали відчутний вплив на постраждалих. [REDRESS](#) закликала уряд Великої Британії негайно вжити заходів для просування процесу відшкодування жертвам. За оцінками, 11 мільйонів людей потребують гуманітарної допомоги, виручені кошти від продажу Челсі створюють значну можливість перетворити гучну санкційну справу на реагуючу компенсацію. Ці кошти, спрямовані через надійні механізми, що підтримують постраждалих, можуть допомогти узгодити політику санкцій Великої Британії з заявленою метою вирішення серйозних порушень прав людини. REDRESS також закликала уряд Великої Британії забезпечити здібну участь постраждалих, організацій громадянського суспільства та інших зацікавлених сторін у прийнятті рішень щодо розподілу коштів.

ПІВДЕННА АФРИКА

Програма репарацій житла прагне повернути гідність жертвам епохи апартеїду

7 квітня 2026 року уряд Південної Африки запустив Програму репарацій житлової допомоги Комісії правди та примирення (TRC) у Ндведве, Квазулу-Натал. Програма має на меті надати житлову підтримку жертвам апартеїду, яких TRC визнала такими, що мають право на репарації. Запуск програми відбувся в громаді, яка глибоко постраждала від політичного насильства наприкінці 1980-х і на початку 1990-х років. У своїй промові президент Сіріл Рамафоса зазначив, що ініціатива відображає моральний обов'язок і сприяє відновленню гідності та сприянню примиренню.

Програма TRC є важливим кроком у постійних зусиллях Південної Африки щодо справедливості. Під час епохи апартеїду багато людей були змушені покинути свої домівки. Будинки спалювали або руйнували, загинули життя, сім'ї були переміщені з домівок. Багато хто також втратив засоби до існування та доступ до землі. Наслідки цього насильства тривають десятиліттями і продовжують відчуватися сьогодні.

Ця ініціатива є частиною ширших зусиль Південної Африки щодо впровадження рамки репарацій, прийнятої Парламентом у 2003 році за рекомендаціями TRC. Ці заходи включають фінансову компенсацію, медичну реабілітацію, соціальну допомогу та символічні форми репарацій, а також інші показники задоволення. Відповідно до правил щодо житлової допомоги, особи, зазначені TRC, можуть

отримувати одноразову житлову допомогу на домогосподарство за відповідний випадок, обмежену 183 257 рандів (приблизно 11 100 доларів США) на одного бенефіціара.

Photo by: Shankar S CC 4.0

КАМБОДЖА

Комітет CEDAW приймає погляди щодо надання репарації жертві дитячого зґвалтування

16 березня 2026 року Комітет з ліквідації дискримінації щодо жінок (CEDAW) опублікував свої [Погляди на Комунікацію No 187/2022](#) щодо Камбоджі. Справа стосувалася сексуального насильства, скоєного поліцейськими проти 11-річної дівчинки. Хоча батько потерпілого подав кримінальну скаргу до внутрішніх органів, розслідування не просунулося належним чином, і влада відкинула звинувачення як сфабриковані та посилалася на відсутність доказів.

Після багаторічної затримки суд першої інстанції знизив звинувачення у зґвалтуванні до злочинів, пов'язаних із купівлею дитячої проституції та статевим актом з неповнолітнім, наклавши мінімальні покарання на злочинця. Пізніше вищий суд відновив вирок за зґвалтування, але Верховний суд скасував ордер на арешт, дозволивши злочинцю залишатися на волі майже десять років. У цей період жертва не мала належного захисту і стикалася з серйозними обмеженнями у освіті та соціальному житті без ефективних засобів захисту чи відшкодування.

Комітет встановив, що дії та бездіяльність Камбоджі становлять посилену дискримінацію, зокрема за ознакою статі, віку, інвалідності та вразливості жертви, а також нерівним ставленням перед законом. Він дійшов висновку, що було порушено кілька положень Конвенції, зокрема зобов'язання заборонити дискримінацію та вживати ефективних заходів для ліквідації насильства щодо жінок. Вона також підкреслила, що надмірні затримки та невиконання судових рішень самі по собі є несправедливістю.

Комітет наказав провести комплексне відшкодування, включаючи переслідування та санкції злочинця, повну компенсацію, психосоціальну підтримку та заходи реінтеграції, включаючи доступ до можливостей для отримання доходу. Також було рекомендовано заходи, такі як перегляд положень про статутні з'ясування, щоб гарантувати, що згода не має значення у справах, пов'язаних із дітьми, впровадження політики нульової толерантності до сексуального насильства над дітьми та посилення гендерно-чутливого доступу до правосуддя.

Photo by: Shankar S CC 4.0

РЕГІОНАЛЬНА - АФРИКА

Глобальний заклик до справедливості, оскільки ООН підтримує репарації за рабство

25 березня 2026 року Генеральна Асамблея ООН ухвалила резолюцію під керівництвом Гани та підтриману 123 державами, визнаючи трансатлантичну работоргівлю та расово поневолення африканців одними з найтяжчих злочинів проти людяності. Хоча Сполучені Штати, Аргентина та Ізраїль проголосували проти резолюції – стверджуючи, що міжнародне право не встановлює юридичного права на репарації за дії, які на той час не були незаконними – посадовці ООН та держави-підтримувачі підкреслили тривалі наслідки рабства. Президент Гани наголосив на важливості правди, зцілення та репаративної справедливості,

зазначивши, що століття рабства позбавили мільйони людяності і продовжують спричиняти системний расизм і нерівність сьогодні.

Резолюція підтверджує, що репарації є необхідним кроком у вирішенні історичних несправедливостей, які впливають на африканців та людей африканського походження у всьому світі. Вона закликає держави вести діалог щодо реparatorного правосуддя з комплексної перспективи, включаючи заходи, такі як вибачення, реституцію, компенсації, гарантії неповторення та програми, спрямовані на боротьбу з расизмом і системною дискримінацією. Також підкреслюється важливість повернення культурної спадщини через міжнародну співпрацю в рамках ширших зусиль з репарацій.

Протягом понад чотирьох століть мільйони африканців були насильно вивезені з їхніх земель і переміщені через континенти для експлуатації, повністю заперечуючи їхню гідність. Естер Філіпс, перша поетеса-лауреатка Барбадосу, яка була присутня на заході, передала нагальність моменту: «[Д]ось, що для них і для світу не може бути миру без справедливості – компенсаційної справедливості – і цей заклик отримує відповідь лише тоді, коли слова перетворюються на дії. Питання в тому, що ти робитимеш?»

Photo by: UN Photo/Manuel Elias

КУТОК СПІЛЬНОТИ

Ми вітаємо погляди та погляди юристів, активістів, постраждалих та інших, хто працює у сфері репарацій у рамках **Just Reparation**. Окрім оновлень щодо конкретних випадків, ваш внесок є безцінним для збагачення колективного розуміння та сприяння змістовному діалогу в спільноті практики репарацій. Якщо ви бажаєте взяти участь у наступному випуску **Just Reparation**, ми закликаємо вас подати свої матеріали до 20 травня 2026 року до alejandro@redress.org.

Знакове рішення АСНПР щодо репарацій для жертв сексуального насильства, пов'язаного з конфліктом

Дебора Ньюкабі - Робоча група Equality Now та Керівний комітет з впровадження

Демократична Республіка Конго щорічно повідомляє [про найбільшу](#) кількість випадків сексуального насильства, пов'язаного з конфліктом (CRSV), у Щорічному звіті Генерального секретаря. У цьому контексті рішення Африканської комісії з прав людини та народів (Африканська комісія) у [Комунікації 686/18 - Association des femmes advocate défenseurs des droits humains](#), Інститут прав людини та розвитку в Африці та Equality Now c/ [République Démocratique du Congo](#) є надзвичайно

бажаним, оскільки воно розглядає репарації за сексуальне насильство, пов'язане з конфліктом, пов'язане з військовими посадовцями. Повідомлення було подано від імені 53 постраждалих у справах інцидентів, що сталися на території Фізі, Південний Ківу, 1 січня 2011 року, коли конголезькі солдати увірвалися у публічні та приватні простори, стріляли в цивільних, здійснювали масове сексуальне насильство та інші зловживання щодо жінок.

Звинувачення та репарації

Повідомлення, подане до Африканської комісії, містило звинувачення у порушеннях різних положень Африканської хартії прав людини і народів (Африканська хартія) та Протоколу до Африканської хартії про права людини і народів щодо прав жінок в Африці (Протокол Мапуту) щодо зґвалтувань, сексуального насильства, тортур, позасудових вбивств, руйнування житла; а також відсутності кримінального переслідування та ефективних засобів захисту. Він видав широкий спектр [засобів захисту](#), який включає: *проведення відповідальності та покарання з грошовою компенсацією відповідно до національних процедур; належну медичну, психологічну або психіатричну допомогу; навчання з прав людини для військовослужбовців, магістратів і правоохоронців; публічне вибачення жертвам протягом шести місяців; Публікація рішення щодо суті в офіційному урядовому журналі протягом шести місяців; та подання звіту про впровадження до Комісії протягом 180 днів.*

Аналіз репараційних наказів

Накази про репарації, видані Африканською комісією, заслуговують на похвалу з багатьох аспектів, зокрема: передбачення структурних заборон із строком у 6 місяців для переслідування та покарання винних; та визнання СГЗВ як форми тортур на індивідуальному, сімейному та колективному рівнях. Однак репарації можна оцінювати за такими принципами: 9 років від подання повідомлення у жовтні 2016 року до передачі рішення у травні 2025 року; Відсутність виявлення порушення статті 8 Протоколу Мапуту про рівність перед законом, у якій зазначено, що «не було доведено, що жінкам-жертвам нападів було відмовлено у юридичних/судових послугах виключно через те, що вони належать до категорії "жінки", тобто застосовується [порівняльний стандарт](#) із чоловіками, хоча 52/53 жертви були жінками, що свідчить про формальний, а не суттєвий підхід до гендерної рівності; Відсутність виявлення порушення статті 14 (1)

Протоколу Мапуту про порушення сексуальних і репродуктивних прав, незважаючи на те, що визначилося, що зґвалтування було скоєно виключно на підставі того, що постраждалі не надали доказів інфікування ВІЛ/СНІДу, та відтермінування розрахунку компенсації на національні процедури, незважаючи на надмірно затяжні провадження на національному рівні та те, що це було рішення за виконанням, на яке держава не відповіла Комунікація.

Огляд подальшого впровадження

Африканська система прав людини стикається з ендемічною кризою [низького дотримання](#) своїх рішень і рекомендацій. Поки що зарано визначати, чи виконає уряд ДРК накази про відшкодування, але перспективи виглядають похмурими, оскільки 180 днів для подання звіту про стан впровадження закінчилися 7 листопада 2025 року. Штат ще не подав звіт, і статус впровадження залишається неясним. ДРК перебуває у тривалій конфліктній ситуації, штат не брав участі у судових процесах, тому Комісія виніс рішення про відставання. Механізми стимулювання подальшого впровадження відповідно до правил або процедур Комісії 2020 року включають: подання звітів CSO про стан впровадження; подання заявки на скликання слухань з впровадження та розробку плану дій багатостороннього підходу (MSA) для впровадження та на національному рівні; Також існує потреба АСНПР впровадити гендерно-трансформаційний підхід до процедур комунікації та робочих методів, щоб забезпечити гендерно-чутливі засоби захисту, як це здійснює Міжнародний кримінальний суд через [свою політику щодо гендерно зумовлених](#) злочинів для офісу прокурора. Зрештою, потрібне швидке та ефективне впровадження заходів для забезпечення відповідальності та припинення безкарності за злочини на основі статі, скоєні державними агентами в конфліктних ситуаціях.

ІНШІ НОВИНИ

ГЛОБАЛЬНІ

Кліматичний борг і глобальна справедливість: чому репарації мають значення

[Читати далі](#)

ЯПОНІЯ / ІНШІ

Справедливість, правда та репарації давно назріли для постраждалих від системи «жінок для втіхи»

[Читати далі](#)

ІСПАНІЯ

Уряд і Церква погоджуються щодо протоколу компенсації жертвам сексуального насильства

[Читати далі](#)

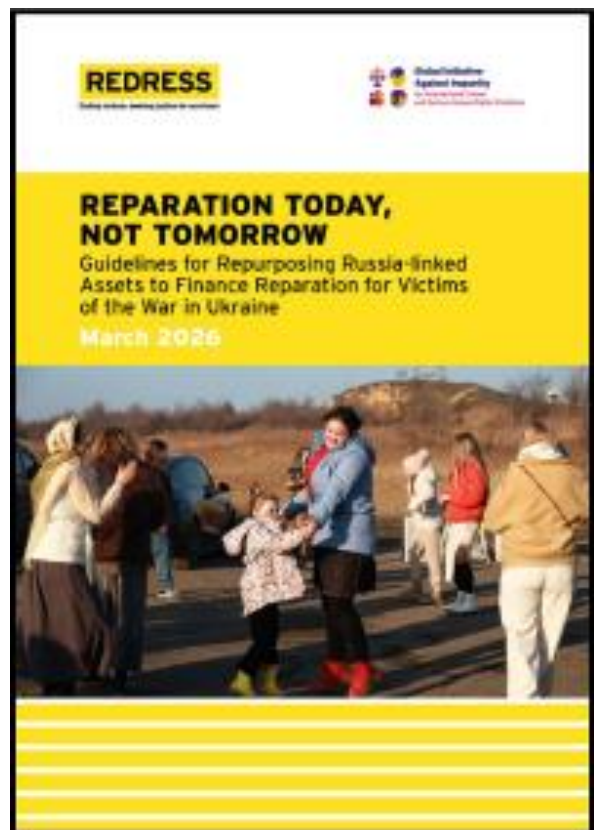
ЧИТАННЯ НА ВИХІДНІ

Жертвам війни в Україні потрібні репарації сьогодні, а не завтра

REDRESS

У відповідь на повномасштабне вторгнення Росії в Україну компетентні органи дедалі частіше вживають заходів для захоплення, конфіскації та перепрофілювання активів, пов'язаних із Росією, на користь України. Проте фінансування репарацій і надалі не відповідає потребам постраждалих, незважаючи на трансформаційний потенціал для теперішнього та майбутнього жертв.

REDRESS розробил шість рекомендацій, які підтримують органи влади у використанні активів, пов'язаних із Росією, для фінансування репарацій. Рекомендації тісно спираються на консультації, проведені REDRESS у жовтні 2025 та березні 2026 року з

групою з восьми вижилих із усталених українських мереж постраждалих.

[Читати далі](#)

Жахи Сатханкулама: Засудження та нагадування про довгий шлях Індії до опікаційної справедливості

The Leaflet

Через шість років після того, як батька і сина жорстоко кували та вбили під вартою в Індії, суд першої інстанції нарешті визнав дев'ятьох поліцейських Тамілнаду винними. Але на тлі розпаду інституцій підзвітності по всій Індії, яким є майбутнє насильства в ув'язненні в Індії?

[Читати далі](#)

Камені пам'яті: коли вулиці Гази вимовляють імена своїх людей

Ejil: Talk, Абдалрухман Хаміз Русрусе

Твір відображає масштаби руйнування Гази, яке є не лише фізичним, а й нападом на колективну пам'ять, ідентичність і приналежність. Вона стверджує, що вулиці, каміння та руїни міста функціонують як «архіви», які зберігають імена, історії та повсякденне життя його мешканців, і що навіть серед руйнувань ці матеріальні сліди продовжують говорити за тих, хто був убитий, переміщений або стертий. Через роздуми про пам'ять, місце і втрату автор показує, як міський ландшафт Гази стає формою свідчення – тоді як

пам'ять по собі є актом опору спробам стерти і людей, і історію.

[Читати далі](#)

ПОДІЇ

ВЕБІНАРИ: ВІДШКОДУВАННЯ НА ПРАКТИЦІ

REDRESS проводить періодичні вебінари з практик репарацій на підтримку руху проти тортур. Ці сесії діляться практичними порадами, порівняльним досвідом, отриманими уроками та іншими релевантними інсайтами для практиків. Вони створюють і зміцнюють зв'язки між практиками, науковцями та активістами з різних сфер і сприяють формуванню спільноти практики на основі репарацій. [Детальну інформацію про наші попередні вебінари можна знайти тут.](#)

СТРАТЕГІЧНІ СУДОВІ СПРАВИ: Оскарження тортур і захист інакомислення

© Al Jazeera English CC 2.0

UNITED AGAINST TORTURE
Ending torture, seeking justice for survivors

REDRESS

REDRESS IN PRACTICE
WEBINAR SERIES

**STRATEGIC LITIGATION:
CHALLENGING TORTURE AND
DEFENDING DISSENT**

26 MAY 2026
TUESDAY

3:00 PM
CET

French, Spanish, Arabic and Ukrainian
interpretations will be available

Register at redress.org/events | Livestreamed on

REDRESS проводить вебінар для запуску *Casebook 2: Strategic Litigation - виклик тортурам і захист інакодумства*, який підкреслює, як креативні юридичні стратегії використовуються у всьому світі для виклику тортур, застосованих для придушення інакомислення. Завдяки конкретним кейс-стаді та експертним поглядам, вебінар дослідить вплив стратегічних судових процесів і поділиться практичними уроками для юристів, активістів та інших, хто займається антитортурною роботою. Захід відбудеться 26 травня 2026 року о 15:00 за центральноєвропейським часом (CET).

Сесію буде завершено інтерактивною сесією запитань і відповідей. Буде забезпечено синхронний переклад французькою, іспанською, арабською та українською мовами.

[зареєструйтеся на вебінар тут](#)

Ось кілька майбутніх заходів щодо стратегічних судових процесів проти тортур та інших пов'язаних тем, які можуть вас зацікавити.

Якщо ваша організація проводить захід і хоче поділитися ним із нашою спільнотою практики через цей інформаційний бюлетень або соціальні мережі REDRESS, будь ласка, надішліть деталі нашому юридичному офіцеру за [адресою alejandro@redress.org](mailto:alejandro@redress.org).

Дякую, що прочитали, до наступного місяця!

Ознайомтеся з нашими попередніми випусками [тут](#).

Якщо хтось надіслав вам цю розсилку, будь ласка, підпишіться [тут](#).

Unit G01, 65 Glasshill Street SE1 0QR, London | info@redress.org

Want to change how you receive these emails?

You can [update your preferences](#) or [unsubscribe](#)